

Ngwuja'ri ngwanni ngwullu je Yagub

Äni kitabanu

Yagub gwuru gwümäti gi'donga gidi Ngwaalu Üräjälim. Ngwube ulli ngwuja'ri ngwüngün ngwuje ükäci ngwīkirījinä ngwuru Ngwüyäwüd ngwanni ngwa'ti ju Yijiräyil aar be badalu poor ngwüjänü ngwuru Garany. Enggaci gwudi Yicu gwinggidaar gwe kitabanu nggee gullu Yagub aar 'ti be utu ngwuja'ri ngwäyälü.

Ngwuja'ri ngwudi Yagub ngwinggida olang gwonyadu gwani eelle gwudi ngwīkirījin. Yagub gwaru manari nga gwämnä Ngwaalu, nga gwa ape yi'ral ye'te ndi inggidi ämning Ngwaalu gwunga. Ola gwüngün gwīndi gilingenalu. Manari nga gwuru diwayi, aa'ti nga gwa muli nono! Aa'ti nga gwa mi'ri ngwuy manari ämni Ngwaalu gwunga gwuma aar idäji. Aa'ti güündä ga ang apalu no. Aa'ti a gwa uti ngwüjänü ngwanni ngwünänü nga be obeda ngwüjälü ngwuru ngwayi. Ärrijä ngwüjü ngwu'ter yi'ral yijaw. Mäti lingla lunga nga mäta ami'rang gwunga. Ätädi Ngwaalinga lingina lunga nga gatada lingina lunga ndi bebere gwüngün. Kwudar dijego'rr de. Aa'ti nga gwa iringini yi'ral ye yanni yadi je ele ndi ärrī. Manari nga gwünänü, gataja ngwuwaya düwä ngwong ngwe gwunga. Or'temaja nga jayi liguri nga otaci Ngwaalingalu gwani ngwüji ngwanni

ngwüminä ndi je Ngwaalu gataji düwä.

Yajang yidi ngwuja'ri

1. Aganni (1.1)
2. Ellele gwudi ämni Ngwaalu na gwudi bebere (1.2–8)
3. Ngwuwayi na ngwüji ngwanni ngwünänü (1.9–11)
4. Or'temaji gidirbä na ndi idäji (1.12–18)
5. 'Dingini na 'dengenaci ngwuja'ri ngwudi Ngwaalu (1.19–27)
6. Arngani ngwaalu ngwani uti ngwüjänü (2.1–13)
7. Ämni Ngwaalu na yiiru yanni yijaw (2.14–26)
8. Mäti yi'ral yanni yati ar ye ari (3.1–12)
9. Bebere gwanni gwuru 'didanu (3.13–18)
10. Arngani ndi ru dimaad didi ngwüji gididlä (4.1–5.6)
11. Or'temaji na otaci Ngwaalingalu (5.7–20)

Aganni

¹ Ngwuja'ri ngwee ngwändi 'dünggüny äny gwani Yagub gwuru dinäd didi Ngwaalu nyi ru dinäd didi Deleny dani Yicu Kirictu, ngwükäcä je ngaa ru yүүлү yidi Yijiräyil 'di na rom (12) lanni gilo libadalu giyenanu yidi ngwüji ngwuru Garany.

Nggwaganna je.

Mätinälü ndi mimiñi nono

² Lani ngwänggäri, jayaranu manari dirbä donyadanu dima je mimiñi nono.

³ Ngaa lilīngidī ndi ari mīmīnnī nono gwani ännī Ngwaalu gwalu gwata je gendaci yiima ngaa or'temaji.

⁴ A or'temaji ape yiiru yūngūn ngwuje medaji 'danggalanu nunnu ngaa pe ndi bebere ngaa mbuti aa'ti ya gu ami'rati yere.

⁵ Manari gwere nggwo 'danggalanu gwami'ratu ndi bebere, ngwotaci Ngwaalingalu ngwanni gwati ätä ngwūjū 'dar ligor le ngwuje 'ti gī'tinījälü yere yanni yiki, a ya aar je ätäädä.

⁶ Ma be ari gwuming otacalu, ngwuru dīji dämñä Ngwaalu aa'ti da ru dīji da'ti gäti ligoralu dümimänü, ndi ari gwanni gwati ümimänü, gwuru nono dudu didi yaw dati dirun ärälü ngwuye pī gändikä.

⁷ Dīji ndoo aa'ti da ge'te ndi ari da mbuji gony gere Gideleny.

⁸ Nginde gwuru dīji diru yigoranu rom (2) da'ti mätinälü ndi ape ape güngūn 'dar.

Ngwuwayi na lanni līnänü

⁹ Manari diweengga dannī diru diwayi dima aar allijala, ngwiringinī Ngwaalinga ndi allijala gwüngūn.

¹⁰ A be nginde gwanni gwünänü manari gwuma aar ülläjälü, ngwiringinī Ngwaalinga ndi ülläjälü gwüngūn, ndi ari gwadi ele ndi ayi nono ngwududi nono gwele yibobo yidi ngwa'ri.

¹¹ Ndi ari lingen lati anda a deja büdī a ngwa'ri ayi nono a yibobo ayi nono aar mi'ri'tadalu a jayi gwegen geradalu. Yiru gu ye'te ye'te 'to gidīji dannī dīnänü, dīji dannī dīnänü da ayi nono da dudi diju ndi 'täji ngwäy giyiiru yūngūn.

Ngwaalu ngwa'ti idäjü dijü

¹² Gwonjacaar gwanni gwuru dijü dor'temaja dimiminnär nono, nunnu manari dima gwällinī, da aar giki gi'riba gidi yeleny gidi midi ganni gima gwe Ngwaalu ci ngwüjü ngwanni ngwati änni ngindeng.

¹³ Ma aar je idäji mbuji, aa'ti dijü da ari, "Ngwaalu ngwuru ngwidäjäny." Ndi ari Ngwaalu ngwati je 'ti yi'ral yanni yiki idäjä na ngwati 'ti idäjä dijü dere.

¹⁴ A be dijü diru de'te de'te dati ami'ra gwüngün gwanni gwuki idäji ngwokta ngwi'dätiiyi.

¹⁵ Ma ami'ra gwanni gwuki mätinälü, gwati apa keng a ke mung pe, ngwati apa yi'rany.

¹⁶ Aa'ti la je dudiyi, lani ngwänggäri ngwämnī nje.

¹⁷ Angidaji 'dar gwanni gwujaw gwumbutu, gwati üllä ndi Papa gwanni nggwo kerala. Gwanni gwuge'ta ngwony ngwäti buri kerala. Ngwong ngwee ngwati gwugwurli buri gwegen nono diila a be Ngwaalu ngwati 'ti gwugwurlu a'tur.

¹⁸ Gwüjädī ndi aar nje ätäädä ngwuja'ri ngwanni gwuru 'didanu nunnu ar ngwe linginī ar ru yi'ra giyi'ral 'dar yanni yige'teng je.

'Dinginar ngaa ape yüru

¹⁹ Lani ngwänggäri ngwanni ngwämnī nje, ge'tar je ngwäy nono giyee, ndi ari a dijü büdädi ndi 'dingini puprang, ngwube geraji läni ndi ondaji na ndi güündä ape,

²⁰ ndi ari güündä gidi dji gati 'ti apu düningälü 'didanu gwanni gwüminä Ngwaalu.

²¹ Yäy gu no, Gatanar yidiganya mbüny 'dar na yere 'dar yanni yiki ngaa jilänü ngaa änni ngwuja'ri ngwanni ngwuma kwüdini 'danggalanu ngwanni ngwa je gilängidiyi.

²² Aa'ti ngaa la 'dingini ngwuja'ri 'dogo, no ngaa idäji yigo'ranu yalu. Apar ngwe yiiru.

²³ Gwanni gwati 'dingini ngwuja'ri, ngwe 'ti be apu yiiru, gwuru nono dji danni dati ombani ngwäyanü ngwüngün kalmandranu

²⁴ dati ombani lingina lüngün ngwele ngwududanu puprang ndi diwayina ndi ari diru 'taa.

²⁵ A be dji danni dati ge'te yobo ngwäy nono mama, yobo yanni yimbutu yidi gatu linginalu, nggu elada no gwur'tal, dati 'ti dodana ngwuja'ri ngwanni ngwuming je 'dingini, ngwe be ape yiiru ndi aar onjaci giyiiru yüngün.

²⁶ Manari gwere gwuma ci ligor lüngün gwümäti yobo ngwu'ti be mäti lingla lüngün 'di'däny, nginde gwidäjä ligo'ranu lüngün a yobo yüngün yiru 'tur.

²⁷ Yobo yanni yati je Ngwaalu ngwuru Papa gwege änni ndi ari yiju'ru aar jayi nono yiru giyee, ndi ombaji ngwumi'runu na ngwedela gidärbänü degen, a ndi rime ligo'ro lidi dji giyidigany yidi didlä.

2

Arngani ndi uti ngwüjänü

¹ Lani ngwänggäri, anni rangaa ngwīkirījin ngwudi Deleny dege dinājīnā dani Yicu Kirictu, aa'ti ngaa la uti ngwūjānū.

² Ma dījī de'te ila ngwaalu ngwudi o'rajidalu digenna gu'runga giru dab komon ngwugenne ngwureda ngwujaw, a be dījī ila 'to dannī diru diwayi ngwändä.

³ Ngaa be ombaji dījū ndoo digenna ngwureda ngwujaw ngaa ci, "Ila nga jalu ngwaalu ngwee ngwujaw," ngaa be ci ndoo diru diwayi, "Dünū ngeno" ya "Jalu gīdiyängälū ngene giyoranu yūny."

⁴ Giyee ya'ti mene ani ndi ari ngaa lati uti ngwūjānū ngaa ru nono ngweleny ngwanni ngwati pī yelenya ya'rany ye yegen yanni yike?

⁵ Lani ngwänggäri 'dinginar ngwuja'ri ngwee, Ngwaalu ngwä'tüdi ngwanni ngwäbrū ngwūjū ngwanni ngwuru ngwuwayi ngwāyānū ngwudi ngwūjī ngwudi didlā nunnu aar nānū ndi ämni Ngwaalu na ndi ape yu'rīna yidi yeleny yidi Ngwaalu yanni yicung ye ngwūjū ngwanni ngwāmnā ngindengo?

⁶ Ati be ci ngwuwayalu mireny. Ngwūjī ngwanni ngwūnānū ngwä'tüdi mene ngwanni ngwata je ärräje? Ara je oktalū ara je ngwe ele ngwaalu ngwudi pī yelenyaa?

⁷ Ngindenga lä'tüdi lanni lati ci Ngwūrīnyälū mireny ngwuru yeleny ngwudi nginde gwanni gwätä je?

⁸ Manari ngaa 'didanu lati denya yobo yidi yeleny yanni giyo kitabanu gidi Ngwaalu yaru, "Ämnā gwanggalu anaku ata gu ämni ligo'ro

lunga,” nga nga gilo ndi je ärrī yanni yīdünälü.

⁹ Ma be ari ngaa lati uti ngwūjänü, yärrä je yanni yiki a ngaa lima gikini yobo ye nono ngwūjū ngwanni ngwukiya yobanu.

¹⁰ Dijī danni dati denya yobo 'dar nggu be obalu ye'te pu 'dogo, yani ndi ari yiming je kiyalu 'dar anaku rar gu.

¹¹ Yiru ndi ari nginde gwanni ngwaru, “Aa'ti a gwa mī'rī ngwāyänü,” gwuru 'to gwanni gwaru, “Aa'ti a gwa 'rinyidi.” Manari nga gwuma 'ti mī'rīdī ngwāyänü nga be 'rinyidi, yani ndi ari nga gwuma kiyi yobalu 'dar.

¹² Ondaja nga arri nono ngwūjū ngwanni ngwadi ele ndi ngwe yobo obalu yanni yati ye dijī gätini linginalu,

¹³ ndi ari obalu gwanni gwa'ti äti inäng, gwa aar gwe inggidi gidijī danni dati 'ti ngwūjī inädi. Ndi ari inä gwati dami obengalu!

Ämni Ngwaalu gwa'ti äti yiiranu gwayu

¹⁴ Yiru ange yanni yijaw lani ngwänggäri manari dijī dati dāti ämning Ngwaalu ngwube erne yiiranu? Da ämni Ngwaalu nggwee gīlängidiye?

¹⁵ Nda ma diweengga diru dur ya gera dirnidi ngwureda na eny gwudi lingeno.

¹⁶ Ma be ari dijī de'te 'danggalanu ci, “İndi gora gijaw nga ji ngwaalu ngwübüdänü nga eny nga pe,” ngwu'ti be ärrijä yi'ral yere yimining je yidi lingeno, yiru ange yanni yijaw?

¹⁷ Yiru gu 'to no, ndi ari ämni Ngwaalu 'dogo gwanni ngwa'ti äti yiiranu, gwayu.

¹⁸ A be dijī de'te da be ari, “Nga gwäti ämning Ngwaalu, äny gwäti yiiru.”

Enggaci ämning Ngwaalu gwunga gwanni gwa'ti äti yiiranu, gwa ang be enggaca ämni Ngwaalu gwüny yiiru ye yanni yati nje ärrä.

19 Nga gwämnä Ngwaalu ndi ari Ngwaalu ngwuru ngwe'te pu. Yijaw! A mene ngwujego'rr ngwati gu pa ämni 'to ndi ari Ngwaalu ngwuru ngwe'te pu, ati je yedeny eny 'di ati aar didi'ri.

20 Wä de'rr ndee, yiminä je yanni yadi ondaji ndi ari ämni Ngwaalu ngwanni gwa'ti äti yiiranu gwuru 'ture?

21 Dügüürnä dege dani Äbräyim da'ti Ngwaalu ca gwüdünälü anni mung apa gijü güngün gani Ijaag gading ge mi'rini nono gidagade?

22 Änggädär ndi ari ämni Ngwaalu gwüngün gwelataar yiiru ye yüngün gwüpäng, na ämni Ngwaalu gwüngün gwuma mbuti yiiru ye yanni yärrüng je.

23 Yiru gu anaku üllinäär gu kitabanu gidi Ngwaalu yima äti ngwäyänü ndi ari, “Äbräyim gwämnä Ngwaalu a gu be Ngwaalu i'räci ngwuru diji didünälü,” aar urnidi dimaad didi Ngwaalu.

24 Änggädär 'di ndi ari diji dati dünälü yiiru ye yanni yating je ärrä, ya'ti ani ämni gwe Ngwaalu 'dogo.

25 Yiru gu ye'te ye'te no 'di 'to gidedr dani Riyab, gwi'räcäär ndi ari gwüdünälü gwani yiiru yüngün anni mung ülläji ngwujimidalu ngwükäjäär je ngwuje 'tüyä aar ele gay ge gi'tere?

26 Nono lingina mung 'ti äti ligi'rimänü, layu. No ämni Ngwaalu gwanni gwa'ti äti yiiranu, gwayu.

3

Ke gwudi lingla

¹ Lani ngwänggäri, aa'ti ngaa la ru ngwoorta lonyadu, ndi ari ngaa lilingidi alanga lanni lati enggaci ngwüjü, la ji linje le obalu obengalu gwanni gwupana.

² Alanga 'dar lati obalu ngway ngwonyadu. Manari gwere gwati 'ti ärrü yi'ral yere yanni yiki a'tur ndi ondaji gwüngün, nginde gwuru diji dimbutu, däti yiima ndi ruyi lingina lüngün 'dar.

³ Manari a lima änicï ngwumirta yu'runga ngwulem, nunnu aar nje 'dengenaci ar je ruyi, ngwati ar je gwügwürlï ngwanginalu ngwengen 'dar.

⁴ Na nono gwele ngwübälükä. Aar ni pe nono ange, ati je dirun dojema nono dinga, ngwati je dilimi dooko gwügwürläji ngwaalu ngwüminä je gu doorta degen ndi ele.

⁵ Yiru gu ye'te ye'te 'to gilingla, liru gu'ru gooko ngwanginu ating be iringini gwulleny. İriyâ ngwäyälü giligä gwele mung obalu looko, lati u'diyi didänyälü 'teny.

⁶ Lingla liru ligä 'to, liru gu'ru giki lati gu yi'ral 'dar ila ngwanginu ngwudi diji. Lati kiyi diju nono ku, ngwugatu miding gwudi diji ku giligä na lati aar gatu 'to giligä lidi yi'rendeny.

⁷ Ngwäng 'dar, yi'rä, ngwong ngwanni ngwati ele yora yalu, na ngwong giyaanu ngwati je ngwüji lingidiyi drü aar ru ngwudi 'dunung,

⁸ a be diji dati 'ti mäti (lingidiya) lingla drü. Liki lati 'ti jalu jicom, lonyadu yiyaanu yati 'rinyidi.

⁹ Lati ar le ortada Delenya dege ar le ortada Papang gwege, ar le 'täji ngwünyü gidiji danni digi'tinä giyi'remna yidi Ngwaalu.

¹⁰ Ngwulemanu ngwe'te ngwe'te, ngwati ortada aar 'täji ngwünyü. Lani ngwänggäri, ya'ti yaadi gu ru no.

¹¹ Yaw yanni yami na yanni yinyira yati iritadi gidel de'te de'te?

¹² Lani ngwänggäri, dimnigor dati 'ri'ri yiminite na diguri dati 'ri'ri yimnigora? Na 'to del danni dinyira yaw dati 'ti iritadu yaw yanni yami.

Bebere gwudi gerala

¹³ Yaru gwanni nggwo gwubebera gwulingidi 'danggalanu? Gabicar ngwuje inggidi eelle gwe gwungun gwanni gwujaw, apepe gwanni gwapina ligor le lullanu gwudi bebere gwuru.

¹⁴ Ma be ari ngaa lati 'rati ngway jicir yi'dunyü, ngaa arrada giyur giyigoranu yalu, aa'ti ya ye iringini giyee ngaa je nyi'rini yanni yiru 'didanu.

¹⁵ "Bebere" gwanni gwuru gu no, gwa'ti ullu kerala ngwube ru gwudi diyangalu, gwa'tudi gwudi ligi'rim, gwuru gwudi dijego'rr.

¹⁶ Ndi ari manari ngaa liru ngwu'dunyü ngaa arrada giyur, 'digwu'ridanu gwati ji a yi'ral apini 'dar yanni yiki.

¹⁷ A be bebere gwanni gwati ulla kerala, gwerre gwerre, gwuru gwanni gwuju'ru, ngwuru amni gwudi adatalu, gwati denya, gwati 'dengenaci, gwati inanganu gwupa, a gwati 'ri'ri yuula yanni yijaw, gwati ubidanu ngwuru 'didanu.

18 Lanni lati ge'te adatingalu aar kwoy la-datalu, yati aar je 'tüyü yanni yidünälü.

4

'Dengenacar Ngwaalinga

1 Yiru ange yanni yati apa dugiding aar apa kading 'danggalanu? Yä'tüdi mene ndi ari yati ila ndi ami'ra gwati kwudi 'danggalano?

2 Gong gata je araanu ngaa 'ti be mbuju. Ata be kajidi ngaa 'rinyidi nunnu nga mbuji. Ngaa je 'ti be mbuju yanni yiminä je, no ati aang be kadi ngaa kwudi. Ngaa la'ti äti, ndi ari ngaa lati 'ti otaca Ngwaalingalu.

3 Manari ngwuma je otacalu, ngaa lati 'ti mbuja, ndi ari ngaa lati utalu yigor ye yiki nunnu ngaa ye ärrü yi'ral yanni yämi'rädi yigor yalu.

4 Ngaa gilee liru ngwüji ngwümü'ridi ngwäyänü, ngaa la'ti lingidi ndi ari ätäjidi yimaada didlängä le, yani aar nje Ngwaalu ke ngwäye? Dijji danni dima aar ru didlä de dimaad, dima ru güwän gidi Ngwaalu.

5 Ngaa laru gitab gondajalu 'dogo a'tur anni arung ligi'rim lanni lige'teng 'dengganu, lati nje iye yigoranu nunnu ar ämni Ngwaalinga jüco?

6 Ati aar nje be nginde gendaci nje yimi'ra. Yiru giyee yaru ye gitab ndi ari,
 “Ngwaalu ngwati 'donya ngwuja'ri ngwudi dijji
 danni dati piyi ligo'ro
 Ngwube ru dimi'rü gidijji danni dati okeye
 ligo'ro.”

⁷ Ätädär be Ngwaalinga yigo'ro yalu. Kwudar dijego'rrnga le da je be abri.

⁸ 'Donggacar Ngwaalinga gito nginde gwa je be 'donggaca gito. Unar ngwuy nono nga nga lanni liki, ngaa gä'rini yigor yalu, nga nga lanni liru yigoranu rom.

⁹ Runar, ngaa ari dulu de gwulleny. Gäbïcär ngwimä ngwalu ngaa ari yal ngaa gäbici jayin-ganu ngaa jalu kürüng.

¹⁰ Okeyar yigo'ro yalu ngwäyänü Gideleny, gwa je be piyi gwa je näji.

Aa'ti nga gwa obalu gwanggalu gwe

¹¹ Lani ngwänggäri, aa'ti ngaa la ludidi ngwuja'ri ngwe ngwanni ngwuki. Gwanni gwati ondijaji kwenggenala ngwuja'ri ngwanni ngwuki nggwe obalu, nginde gwati ondijaji giyobala ngwuye obalu. Manari nga gwati obalu yobo ye, ya'ta je mäti nga gu be jalu nda ye obalu.

¹² Gwanni gwuru dobo gwuru gwe'te pu, ngwuru deleny gwuru gwäti yiima ndi gilängidiyi na ndi gerajalu. Nga be ani yäru ndi obalu gwanggalu gwe?

Gatada ngwäyänü Ngwaalu

¹³ 'Dinginar gweneno, nga nga gilee lati ari, "Gwene ya bigänü a ladi ele kündär nggee ya kündär nggone, ar gu jalu didläyü. Ar gu bileda ar mbuja ngwü'rinyä."

¹⁴ Ange gwuru, ngaa la'ti lingidi 'di ndi ari yiru ange yanni yadi ji bigänü. Midi gwunga gwuru ange? Gwuru nono dumbil dele dati ji gwoko ngwube aji ngwabralu.

15 Ngaa laadi manni ari, “Ma gu Ngwaalu ari, a la midi, ya ar je ärrī giyee ya ar je ärrī giyone.”

16 A be Ngaa gilo be lati irīngīnī ngaa piyi yigo'rala yalu, irīngīnī nggwee 'dar gwuru gwanni gwuki.

17 Yäy gu no, gwe'te gwe'te gwanni gwati lenge yi'ral yanni yijaw nding je ärrī ngwuje 'ti be ärrü, yating je ärrī yanni yiki.

5

Arnganar lanni linänü liru ngwürüginä

1 'Dinginar gweneno, nga nga lanni ru ngwüji ngwünänü, arar ngaa runi gwani dirbä danni ndo dīndī dada je mbuji.

2 Goola galu gima 'digi'ri ngwured ngwalu ngwuma je ngwuruwal eny.

3 Dab na Buta gwalu gwuma iyini. İyini gwegen gwuru gwanni gwadi inggidi keng gwalu ara je eny ngwangina nono ngwalu nono ligä. Nga nga lima gwä'räji gola gi'du giyomon giyä'di yidi gwodaning.

4 Ge'tar be ngwäyälü! Ndi ari gu'ru ganni gwü'ridängää ngwüji ngwe gwanni ngwata je äpiji yiiru ngaa je 'ti be ätädi, ngwo ngwudugu yal ye 'danggalu. Na yal yidi ngwüji gwanni ngwäpijä je yiiru, yima je Deleny diru yiima 'dingini.

5 Nga nga liju gididlä liriyälü ngaa enyalu yelenya ngaa amiya yigo'ranu yalu. Ngaa likwu-diniya yigo'ro yalu nono yindri komon gidi rce.

⁶ Ngaa lima obalu ngwüji ngwe ngwanni ngwujaw nono ngaa je 'rinye ngwanni ngwa'ta je ärrü yi'ral yere.

Or'temaji gidärbänü

⁷ Lani ngweengga, mätär yiguri 'di a Deleny o'ra. Änggädär anaku ati gu diji dannu dati kwoy dünicä yona ndi 'tüdä gidäyäng. Na awa dati määtä liguri ngwüdünicä giranyu ganni gati ni a yon 'tüdä na ganni gati pi yona aar äti ngwäy.

⁸ Mätär be yiguri nga nga 'to, ngaa mätinälü 'di'däny ndi ari Deleny ndoo dändi puprang.

⁹ Lani ngwänggäri, aa'ti ngaa la äbinginijidi giyinenanu, nunnu aa'ti Ngwaalu ngwa ji ngwa je ngwe obalu ngwuja'ri ngwee. Gwanni ngwati obalu ngwüji ngwe nggwo gito, nggwo gwüdünü gilängir.

¹⁰ Lani ngwänggäri, or'temajar nono ngwüjirä ngwanni ngwondaja ngwüriny ngwe gwudi Deleny ndi ari ngwumbuju dirbä.

¹¹ Anaku lingidä gu ndi ari a länggädi ndi ari, lonjaar je lanni lor'temaju. Nga nga li'dingina or'temaji gwe gwudi Äyüb, ngaa lima engga ndi ari gwuma Ngwaalu ärrä gwodanalü. Ngwaalu ngwuru dinä ngwanni ngwati je ngwüji inä.

¹² Yanni yipana gu'ru, lani ngwänggäri, aa'ti nga la pi yi'rany Ngwaalu ngwe na gere ge, na diyäng de, na gong ge gere. Gäbicä "Yäying" gwunga ngwani yäy, na "Bäring" gwunga ngwani bäri, ya la gwe obalu.

Utalü ämnü gwe Ngwaalu

13 Diji dere 'danggalanu ndo gidirbäno? Gäbicär ngwotaci Ngwaalingalu. Diji dere dijayano? Gäbicär ngwelnge ngwortada Ngwaalinga.

14 Diji dere 'danggalanu düma? Gäbicär ngwurnidi mbumbung je lidi gi'doonga aar abingaci Ngwaalinga aar bruti yila ye ngwüriny ngwe gwudi Kirictu.

15 Otaci Ngwaalingalu änni gwe Ngwaalu, gwa gäbici dijü danni dümä da u'ri nono. No da Deleny 'di'riyalü. Manari dapu gwanni gwuki, da aar düdänijänü.

16 Yäy gu no, 'täjidärälü giyi'ral yalu yanni yiki ngaa otacidi Ngwaalingalu nunnu ara je Ngwaalu u'riyi nono. Otaci Ngwaalingalu gwudi diji danni didünälü gwäti yiima ndi ärrü yi'ral.

17 İliyä gwuru diji dümnä nono alanga je, ngwube otaci Ngwaalingalu gwulleny ndi ari aa'ti gere ga ni, a gere allala ngwüdläyü tä'rıl na didläyü dü'ränü ngwu'ti nu.

18 Ngwo're ngwotaci Ngwaalingalu nunnu a gere ila kerala ngwunni a ngwong 'tüdä gidiyängänü, o're a gere ni.

19 Lani ngwänggäri, manari gwere gwuma gatani ngwuja'ri ngwanni gwäti ngwäyänü, ma be ari gwuma diji dere gwä'ra,

20 lüngidär ndi ari gwanni gwati gwä'ra dijü danni diki kay gidi dudi, diming gätäjä yi'rany a da aar gwü'rübäci yi'ralalu yanni yiki yonyadu.

Laro Bible (Bible)
Laro NT

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Laro)

Contributor: ECS Diocese of Khartoum Translation Department

This text box needs to have content for PT9 to upload is to the DBL.
All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

80c639f7-4569-5ffa-a77d-5df4c223631f